

Στις 25 Απριλίου /8 Μαΐου, σε συνάντησή τους οι **Βάρδας, Κατεχάκης, Μάνος** αποφάσισαν ότι έπρεπε να δολοφονήσουν τον **Αριστείδη Μαρδαρίτη**. Την εντολή ανέλαβε και έφερε σε πέρας ο **Παπαδράκος**

Στις 26 Απριλίου / 9 Μαΐου, ενώ βρίσκεται στο Παλιόκαστρο, αποχωρεί για να επιστρέψει στην Αθήνα, ο **Θ. Κουκουλάκης** μαζί με εννέα άνδρες του, η αρχηγία του σώματος, δηλαδή πέντε ανδρών, ανατίθεται στον **Ι. Καλογεράκη**. Αναχωρούν επίσης για την Αθήνα οι **Αθανάσιος Σκλαβούνος, Παπαδράκος**. Γενικά μετά τη μάχη στο Μουρίκι και τη καταδίωξη των ανταρτών από τον τουρκικό στρατό περίπου 120 άνδρες συνολικά επέστρεψαν στην Ελλάδα. Από τους 75 του Μάνου παρέμειναν 25 και από τους 50 του Κατεχάκη 12.

Το τελευταίο δεκαήμερο του Απριλίου μια ομάδα του **Βάρδα** αποτελούμενη από 50 άνδρες ήρθε αντιμέτωπη με τουρκικό απόσπασμα, κοντά στη Βλάστη. Οι Έλληνες αντάρτες σχεδόν αποδεκάτισαν το απόσπασμα από το οποίο σκοτώθηκαν 37 και πληγώθηκαν 17.

Στις 29 Απριλίου / 12 Μαΐου ο **Μάλλιος** είχε την πληροφορία ότι βουλγαρικές συμμορίες, κυνηγημένες από τουρκικά αποσπάσματα που έκαναν έλεγχο στα διάφορα χωριά χρησιμοποιούν την περιοχή των Οντρίων για λημέρι. Αποφασίζει, λοιπόν, να κατευθυνθεί προς την περιοχή αυτή. Πράγματι, την επομένη κατάφερε να έλθει σε επαφή με μια βουλγαρική συμμορία και προσπάθησε να την περικυκλώσει. Η προσπάθεια όμως απέτυχε γιατί ο ομαδάρχης **Γεώργιος Παπαϊωάννου** βιάστηκε να επιτεθεί στους Βούλγαρους και δεν περίμενε να τελειώσει η κυκλωτική κίνηση. Κατά τη σύγκρουση σκοτώνεται ένας κομιτατζής και τραυματίζεται ένας άλλος. Επίσης, τραυματίζεται σοβαρά ο Παπαϊωάννου ο οποίος λίγο αργότερα θα πεθάνει.

Στις 2/15 Μαΐου, άλλη ομάδα του **Βάρδα** προχωρεί σε εκκαθαριστική επιχείρηση εναντίον των εξαρχικών κατοίκων του χωριού Λάγκεν. Η ομάδα αυτή η οποία αποτελείται από 60 άνδρες εισέβαλε στο χωριό και σκότωσε 6 εξαρχικούς. Τουρκικό απόσπασμα δυνάμεως 30 ανδρών που ερχόταν από το Νερέτι ούτε που δοκίμασε να επιτεθεί στο σώμα, το οποίο φεύγει ανενόχλητο. Ο Ιταλός λοχαγός Gastoldi, αναφέρει ότι ο επικεφαλής της χωροφυλακής στη Φλώρινα **Καντρί μπέης** ήταν επηρεασμένος από τον Έλληνα μητροπολίτη και όταν οι εξαρχικοί ζητούσαν την προστασία

του, αυτός τους προέτρεπε να γίνουν πατριαρχικοί.

Στις 14/27 Μαΐου, το σώμα του **Καραβίτη** βρισκόταν στην περιφέρεια του Ζελόβου, ενώ ο **Μήτρος Βλάχος**

με καμιά εκατοστή κομιτατζήδες καταλαμβάνει το ύψωμα δυτικά του Ζελόβου και προκαλεί τον Καραβίτη σε σύγκρουση. Αυτός, παρά την κοντινή παρουσία τουρκικών αποσπασμάτων, αποφάσισε να επιτεθεί εναντίον των βουλγαρικών θέσεων και κατάφερε να καταλάβει τις θέσεις της εμπροσθοφυλακής. Οι κομιτατζήδες, όμως, κατάφεραν να τον καθηλώσουν στις θέσεις αυτές έχοντας σαν σχέδιο να εμφανισθεί ο τουρκικός στρατός και να περικυκλωθεί. Πράγματι ο τουρκικός στρατός που βρισκόταν στο Ζέλοβο και αυτός από το Πισοδέρι με τις πρώτες τουφεκίες κινητοποιήθηκε. Οι κομιτατζήδες με την εμφάνιση του στρατού εξαφανίζονται προς την περιοχή της Πρέσπας ενώ ο Καραβίτης και οι άνδρες του κατάφεραν να οχυρωθούν σε ένα σημείο και να απωθήσουν όλη την ημέρα τις προσπάθειες των Τούρκων. Όταν νύχτωσε και οι Τούρκοι δεν είχαν καταφέρει τίποτα ο Καραβίτης αποφασίζει να κάνει έφοδο. Οι Τούρκοι πανικοβλήθηκαν και άφησαν τις θέσεις τους γυρίζοντας στο Ζέλοβο. Στη συνέχεια ο Καραβίτης αποφάσισε να τιμωρήσει τους κομιτατζήδες και κατευθύνθηκε και αυτός προς την πεδιάδα της Πρέσπας. Προφασίζεται ότι οι άνδρες του είναι τραυματισμένοι από τους Τούρκους και ζητάει από ένα βοσκό δήθεν βοήθεια και τρόφιμα. Δίνει μάλιστα και σημείο συναντήσεως μαζί του, σίγουρος ότι ο βοσκός θα μεταφέρει όλα στους κομιτατζήδες. Πράγματι, ο βοσκός μεταφέρει τα γεγονότα στους κομιτατζήδες οι οποίοι αποφασίζουν να επιτεθούν στον Καραβίτη και να τον αποτελειώσουν. Την επομένη, ο Καραβίτης με τους άνδρες του βρίσκεται κρυμμένος μέσα στο δάσος μεταξύ Μπούκοβικ και Μπεσφίνας περιμένοντας τους Βούλγαρους. Οι κομιτατζήδες με τον Μήτρο Βλάχο και τον

Καρσάκωφ

εμφανίστηκαν και προσπαθούν να εξοντώσουν το σώμα. Ο Καραβίτης τους απέκρουσε και κατάφερε να σκοτώσει 14 μεταξύ των οποίων ο βοεβόδας

Στέργιος από το Σμάρδεσι

ενώ ο Μήτρος Βλάχος τραυματίστηκε.

Στις 25 Μαΐου / 7 Ιουνίου ο **Μακρής** ξεκίνησε να επιτεθεί σε 70 περίπου κομιτατζήδες, οι οποίοι είχαν εισβάλει στην Πρεκοπάνα. Όταν, έφτασε εκεί , διαπίστωσε ότι αυτοί είχαν φύγει. Τους πρόλαβε όμως και συνεπλάκη μαζί τους, η μάχη που ήταν αμφίρροπη κράτησε μια ώρα. Λίγο αργότερα, ο Μακρής με τον θείο του

Ανδρ

έα Δικώ νυμο

αποφασίζουν να κατευθυνθούν στο Στρέμπενο προκειμένου να τιμωρήσουν εξαρχικούς κατοίκους του. Με την είσοδό τους στο χωριό οι κομιτατζήδες άρχισαν να πυροβολούν και η μάχη γενικεύθηκε. Μετά τρίωρο εμφανίστηκε τουρκικό απόσπασμα και οι Έλληνες αναγκάστηκαν να υποχωρήσουν και να κατευθυνθούν προς την Μπελκαμένη. Κατά τη μάχη τραυματίστηκε ο μπάρμπα Ανδρέας ο οποίος έχασε το δεξί μάτι. Στη συνέχεια ο Μακρής έμεινε στην Μπελκαμένη μέχρι να θεραπευθεί ο θείος του.

Στα τέλη Μαΐου, το Κέντρο Μοναστηρίου διατάζει τον **Καραβίτη** να πάρει το σώμα του και να προχωρήσει στη Γκραδέσνιτα Μοριχόβου. Στην περιοχή αυτή δρούσε ο βοεβόδας **Ναούμ**

ο οποίος εξανάγκαζε τους κατοίκους των λίγων πλέον πατριαρχικών χωριών να στραφούν στην εξαρχία. Έστειλαν μάλιστα στον Καραβίτη για οδηγούς τον

Μιχ. Μωραΐτη

από τη Νιζόπολη Μοναστηρίου και το δάσκαλο της Βελουσίνας

Πέτρο Τριανταφύλλου ή Χρήστου

. Ο Καραβίτης μεταφέρει την εντολή του Κέντρου στους άνδρες του ζητώντας να του δηλώσουν ποιοί θέλουν να το ακολουθήσουν. Τελικά πέντε από τους άνδρες του, οι

Κατσιγιαννάκης, Μποτονάκης, Σπαθάρος, Τσιριντάκης, Φραγκιαδάκης

δηλώνουν ότι επιθυμούν να επιστρέψουν στην Ελλάδα. Θα τους συνοδεύσει ο

Λευκαρουδάκης μέχρι το Βογατσικό, ενώ ο άρρωστος

Πατρός

θα πάει μαζί τους για θεραπεία. Ο Καραβίτης με τους

Εμμ. Κοπάση, Ευαγ. Κοπάση, Θεοδ. Κοπάση, Στ. Διγενή, Ανδ. Βαϊλάκη, Μιχ.

Ντελενεδάκη, Ιωαν. Πετράκη, Δημ. Χαϊδεμενάκη

αναχωρούν για το Μορίχοβο. Φθάνει στη Γραδέσνιτσα και συναντάει τον παπά-Δημήτρη και τους πρόκριτους

Σπάσε Τερζόφσκυ, Παύλο Ρίμπαρη

. Με την άφιξη του Καραβίτη στο Μορίχοβο αρκετοί νέοι της περιοχής τον επισκέπτονται είτε για να δουν αντάρτες από κοντά είτε για να καταταγούν στο σώμα του. Τελικά κατατάσσονται οι

Γ. Ξύφτας, Περικλής Χατζηστεφάνου ή Πάκιας, Στέφος Γρηγορίου, Τριμούλτσης, Σάνδρε, Καπηλιάδης

από το Μοναστήρι και

Λάζαρο Μαλούτας

από την Κοζάνη. Τους όπλισε δε με τα όπλα που έφερε ο Χαϊδεμενάκης από το Ζέλοβο που πήγε για τον σκοπό αυτό.

Την εποχή αυτή ο **Μακρής** έλαβε επιστολή από τους κατοίκους της Νεβέσκας με την οποία τον ενημέρωναν ότι έξω από την Πρεκοπάνα λημέριαζε συμμορία 70 περίπου κομιτατζήδων. Στις 25 Μαΐου, ξεκίνησαν για το χωριό και ο Μακρής τοποθέτησε τον Πηχεών στην κορυφογραμμή πάνω από την Πρεκοπάνα με την εντολή να κρατήσει τις θέσεις του, εκείνος δε με τους άνδρες του κατέβηκε στο χωριό με σκοπό να αναγκάσει τους κατοίκους να του υποδείξουν το λημέρι των κομιτατζήδων. Ο Πηχεών όμως εγκατέλειψε τη θέση του και κατέβηκε προς το χωριό. Οι κομιτατζήδες τους είδαν και άρχισαν τους πυροβολισμούς ενώ συγχρόνως ξεκίνησαν να καταλάβουν τις θέσεις που προηγουμένως κατείχε ο Πηχεών.

Επρόκειτο γα τα σώματα των

Μήτρου Βλάχου, Κόλε από τη

Μόκρενη, Κώ στιου από το Ζέλενιτς, Γεωργίου Παπαχρήστου από το Χριστόφορο.

. Ο Μακρής εννοήσας τα σχέδια των κομιτατζήδων, πήρε τους άνδρες του και τροχάδην πρόλαβε τους κομιτατζήδες. Τότε ξεκίνησε μάχη η οποία δεν σταμάτησε παρά μόνον όταν νύχτωσε. Από την ομάδα του Πηχεών σκοτώθηκαν δύο άνδρες ενώ από τους κομιτατζήδες 10-15.

Στις αρχές Ιουνίου φθάνουν στην περιοχή τα σώματα του **Ιωάννη Καλογεράκη** και του **Πηχεών**

το καθένα αποτελούμενο από 12 άνδρες. Ο Βάρδας αποφασίζει να ενισχύσει το σώμα του Μακρή με τα δύο αυτά σώματα γιατί είχε πληροφορίες ότι είχαν έλθει στη Δυτική Μακεδονία συμμορίες κομιτατζήδων από τη Βουλγαρία.

Στις 12/25 Ιουνίου μια ομάδα του **Βάρδα** ανέλαβε εκκαθαριστική επιχείρηση των εξαρχικών κατοίκων του χωριού Πάτελι όπου σκοτώνουν πέντε εξαρχικούς προεστούς.

Στις 15/28 Ιουνίου, το σώμα του **Δούκα** έρχεται σε σύγκρουση με τουρκικό απόσπασμα κατά την οποία σκοτώνεται ο **Ζήκος Θυμένικος**. Στη συνέχεια το σώμα κατευθύνεται προς Κορυτσά.

Στα μέσα Ιουνίου ο **Μακρής** και ο **Πηχεών** παίρνουν εντολή από το Κέντρο Μοναστηρίου να κατευθυνθούν προς το Βίτσι και αφού συλλάβουν χωρικούς που ευρίσκονταν εκεί από τα χωριά Βουλγαρομπλάστι και Τσερέσνιτσα τους φονεύσουν. Πράγματι συνέλαβαν 30 εξαρχικούς από τους οποίους φόνευσαν 9 και τους υπολοίπους άφησαν ελεύθερους. Επέστρεψαν στη συνέχεια στην Μπελκαμένη όπου συνάντησαν τον

Ι. Καλογεράκη

. Την επομένη, 21 Ιουνίου, χωρίζουν κατευθυνόμενοι ο μεν Μακρής και Πηχεών προς Νεβέσκα ο δε Καλογεράκης προς Αητόζι, όπου είχε εντολή να φονεύσει εξαρχικούς κατοίκους του Βελενιτσίου οι οποίοι κατευθύνονταν προς το παζάρι του Σόροβιτς. Ο Καλογεράκης και το σώμα του ελημέριαζε έξω από το Σόροβιτς όπου έγινε αντιληπτός από μία τουρκογύφτισα η οποία ενημέρωσε αμέσως το τουρκικό απόσπασμα το οποίο περικύκλωσε τον Καλογεράκη. Κατά την αψιμαχία ο Καλογεράκης με 4 άνδρες του (**Π. παπαμανουσάκη, Στ. Ανδρουλάκη, Ηλία Μπιλελάκη,**) σκοτώνεται. Οι υπόλοιποι συνάντησαν τον Μακρή στη Μπελκαμένη και έμειναν στο σώμα του. Ο Μακρής στη συνέχεια στέλνει επιστολή στο Κέντρο Μοναστηρίου αναφέροντας τα γεγονότα και ζητώντας οδηγίες μετά το θάνατο του Καλογεράκη και την αναχώρηση χωρίς εντολή του Πηχεών.

Στις 22 Ιουνίου / 5 Ιουλίου, το σώμα του **Ρέμπελου** βρίσκεται έξω από το Πετάλινο το οποίο απειλούν να καταστρέψουν οι κομιτατζήδες. Ο

Φιωτάκης

μόλις μαθαίνει ότι οι κομιτατζήδες βρίσκονται στο χωριό αποφασίζει να το περικυκλώσει. Πράγματι βρήκαν μέσα τους κομιτατζήδες οι οποίοι κατάφεραν να διαφύγουν μέσα στο κοντινό δάσος. Μόνο ο βοεβόδας

Δήμκο

συλλαμβάνεται και θανατώνεται από τον

Χρήστο Σουγαράκη

.

Στις 26 Ιουνίου / 9 Ιουλίου, ο **Τσολακόπουλος** και ο **Φιωτάκης**, επικεφαλής περίπου 100 ανδρών, εισβάλλουν στο χωριό Μπίρνικ πατρίδα του βοεβόδα

Τράικου

. Βάζουν φωτιά στο σπίτι του όπου κάηκε ο ίδιος αρκετοί συγγενείς του και 10 κομιτατζήδες. Την επιχείρηση των ελληνικών σωμάτων, τα οποία ήταν αποφασισμένα να κάψουν το χωριό, διακόπτει ο τουρκικός στρατός ο οποίος άρχισε να τα καταδιώκει. Μετά εξάωρη μάχη περνούν τον Εριγώνα ποταμό και σταμάτησε η καταδίωξη.

Στις 27 Ιουνίου / 10 Ιουλίου, το σώμα του **Μάλλιου**, ενώ κατευθύνεται προς την Κορυτσά, έρχεται σε σύγκρουση με ισχυρές δυνάμεις τουρκικού στρατού, καταφέρνει όμως να τις αποκρούσει οχυρωμένο σε δύο κορυφές. Οι απώλειες των Τούρκων είναι σοβαρές, από τους Έλληνες κανείς δεν έπαθε τίποτα. Στη συνέχεια ο Μάλλιος αποφασίζει να μην συνεχίσει την πορεία του προς Κορυτσά ώστε οι Τούρκοι να χάσουν τα ίχνη του.

Στις 5/18 Ιουλίου, τα ενωμένα σώματα των **Βάρδα, Ρούβα, Μάλλιου, Γουδί** συνολικής δύναμης 120 ανδρών, έρχονται αντιμέτωπα με τουρκικό απόσπασμα δύναμης 150 ανδρών. Ο Βάρδας προσπαθεί χωρίς αποτέλεσμα να αποφύγει τη σύγκρουση. Οι τουρκικές ενισχύσεις αργούν να εμφανισθούν και το απόσπασμα έχει σοβαρές απώλειες. Ο επικεφαλής του αποσπάσματος στην προσπάθειά του να κρύψει την αποτυχία του, ανέφερε ότι έπεσε σε ενέδρα αλλά κατάφερε να διαφύγει.

Στις 6/19 Ιουλίου, ο **Καραβίτης** ήλθε σε σύγκρουση με συμμορία 80 κομιτατζήδων κάτω από τις διαταγές του βοεβόδα **Ναούμ** έξω από το χωριό Δράγος. Παρόλο που οι άνδρες του ήταν διασκορπισμένοι και κοντά του βρέθηκαν μόνο οκτώ, κατάφερε να αποκρούσει την επίθεση και να σκοτώσει 15 από αυτούς, εκτός από έναν άγνωστο αριθμό τραυματισμένων.

Στις 7/20 Ιουλίου, μεγάλη ομάδα κομιτατζήδων με επικεφαλής τον **Καρατάσο** εισβάλλουν στη Γραδένιτσα Μοριχόβου. Έκαψαν τα 74 από τα 180 σπίτια του χωριού, έσφαξαν 20 Έλληνες πρόκριτες και βιαιοπραγούν σε βάρος του πατριαρχικού πληθυσμού. Ανάμεσα στους φονευθέντες βρίσκονται οι

Τράικος Πέτκου, Μήτρος Κράιος, Γιοβάν Στόικος, παπα-Δημήτρης

Τα γεγονότα στη Δυτ. Μακεδονία

Συντάχθηκε απο τον/την Administrator

Σάββατο, 08 Νοέμβριος 2008 13:47 - Τελευταία Ενημέρωση Σάββατο, 08 Νοέμβριος 2008 13:49

. Λίγες μέρες αργότερα σημειώθηκε νέα επίθεση των κομιτατζήδων εναντίον του χωριού Δομπρομίρ. Πέντε πατριαρχικοί πρόκριτοι θανατώθηκαν. Μετά τα επεισόδια αυτά, ο

Ρέμπελος

αναχωρεί για το Βόρειο Μορίχοβο, ενώ στην περιοχή παραμένουν οι

Π. Φιωτάκης, Α. Ζώης, Π. Σουγαράκης

.